

Anna Tůmová

Miluju
tě
jak
svůj boty

motto román

Miluju tě jak svý boty

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.motto.cz

www.albatrosmedia.cz

motto

Anna Tůmová

Miluju tě jak svý boty – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

Anna Tůmová

Miluju
tě
jak
svůj boty

Praha 2016

Come on baby, light my fire
Come on baby, light my fire
Try to set the night on fire

THE DOORS

Juliana se vrací do práce

Občas přemýšlím nad tím, kde se berou osudové věci? Rodí se ze zcela nenápadných náznaků, jichž si na první pohled ani nevšimnete. Jedno otevření dveří, sukně, kterou jste měla na sobě, kus papíru s podpisem. Tam někde to začne, koule se nabaluje a vy s úžasem hledíte na to, jak se váš život řítí k velkému třesku. A možná je to jenom proto, že jste si ráno oblékla zelený svetr.

Jmenuji se Juliana, v době, kdy se tento příběh začíná vyprávět, je mi třiapadesát. Mám dospělého syna Daniela, kterého jsem porodila v devatenácti letech, dvě milované vnučky, Kateřinu a Valerii, které mají každá vlastní matku a ani jedna z nich není má snacha. Mám za sebou jedno zcela katastrofální manželství s Daniellovým otcem, které začalo a skončilo velmi dávno, a jedno stále ještě trvající manželství s Antonínem, s nímž jsem celkem v poklidu strávila dvacet let. A dva krkolomné vztahy s chlapem, kterému říkám Podvodník.

Před dvaceti lety a kousek mi Podvodník zlomil srd-

ce poprvé. Banální příběh tehdy třicetileté holky, která se předtím příliš brzy vdala, příliš brzy porodila a pak příliš často hledala únik z toho všeho v příliš neuspokojivých vztazích. Tehdy, po tom prvním velkém podvodníkovském citotřesení, jsem se zapřísáhla, že láska už nikdy nebude mít s mým životem nic společného. Přesně jak zpívá Tina Turner – kdo potřebuje srdce, když má být zlomené... Chtěla jsem přežít. Našla jsem si muže, který mi s tím pomohl. Žila jsem tedy poklidný, pomalý život, v manželství, kde bylo stejně málo místa pro divoké souboje jako pro vášnivé city. V manželství, v němž mi nic nechybělo. A v kterém jsem byla svým způsobem šťastná. Vlastně mne ani nenapadlo zkoumat, zda jsem opravdu šťastná. Zda to, co jako štěstí vypadá, jím opravdu je. A co s tím má co dělat láska?

A pak jsem potkala Podvodníka podruhé. Náhodou a neplánovaně. A najednou těch dvacet let jako by nebylo. Moje srdce, které se někde toulalo, přidalo do kroku a najednou mě dohnalo. Nechci se nijak omlouvat druhým. Nechci se omlouvat ani sama sobě. Vše, co jsem udělala, jsem podnikla za plného vědomí. Prožili jsme s Podvodníkem několikaletý bláznivý románec či spíš román, epos, tragikomedii, při které jsme potloukli sami sebe a dost výrazně i lidi kolem nás. Plánovali jsme divoké stáří. Pak mi Podvodník zlomil srdce podruhé. Myslela jsem, že to nepřežiju. Ale, jak se ukázalo, přežít se dá cokoli, včetně zlomeného srdce.

Třetí týden pobývám ve vile své nejlepší kamarádky Daniely, s níž už od prvního, dětsky osudového setkání prožívám všechny zásadní i zcela neškodné okamžiky

v našich životech. Dva týdny jsem strávila ochromená na gauči v jejím obývacím, jedla hovězí polévku a brečela. Naše kamarádky, dcery a neteře korzovaly postupně z kuchyně a do kuchyně s pochoutkami, které vypadaly jako z konkurzu do show Jamieho Olivera, já jsem je do sebe poctivě soukala, a když odešly, tak stejně poctivě zvracela. Po dvou týdnech, kdy se mi pokoušely slepit zlomené srdce šlehačkou, to vzdaly. Vrátily se do vlastních kuchyní a obývacích a já se zkusila vrátit do své kanceláře v komunikační agentuře.

Moje asistentka, pravá a levá ruka jménem Martina, se snažila projeveným nadšením z mého návratu zakrývat děs, který jsem jí přečetla v očích a který by se dal stenografovat jako: proboha, ta vypadá. Vlastně správně by mělo být: Pre Boha, tá vyzerá – Martina je totiž Slovenka a ve vypjatých chvílích mluví i myslí rodným jazykem.

„Tak za prvé – vím, jak vypadám,“ utnu ji těsně předtím, než stačí otevřít pusku s nějakým utěšitelským sloganem. „Daniela má v koupelně zrcadlo a já jsem ráno do něj neopatrně nahlédla.“

„Nie, vyzeráš dobre – teda docela,“ breptá Martina, ale sklapne hned, když vidí můj výraz, který dává jasně najevo, že jsem se v té koupelně polekala sama sebe.

„Dobře, to jsme si vyjasnily. Za druhé – už nechci jahody se šlehačkou, rakvičku se šlehačkou ani cokoli dalšího se šlehačkou. Jestli to máš schovaný v ledničce, dones to do zasedačky, ať to mládenci snědí.“

Mládenci jsou naši kreativci, kteří se tváří, že zdravý životní styl je jim nade vše, ale kdykoliv se v jejich blízkos-

ti objeví nezdravé majonézové chlebíčky či sladkosti libovolného vzhledu, padají jejich zásady zdravého životního stylu, které jim vštěpují luxusně drahé lifestyleové časopisy, do kanálu a oni se na pochutiny plné éček v astronomických hodnotách vrhají s energií kolonie sarančat.

Martina očekává, co přijde za třetí, a já s potěšením zjišťuji, že z mého stolu v průběhu těch uplynulých týdnů, kdy jsem si pokoušela doma u Daniely svépomocí odstranit z těla srdce i mozek, zmizelo cokoliv, co by mi mohlo připomínat Podvodníka.

„A nechcela bys trebas Mozartovu guľu?“ nedá se odradit moje asistentka.

„Díky, ničí koule teď fakt nechci vidět! Ani Mozartovy... A děkuju, žes mi uklidila stůl.“

„Jirka by s tebou chtěl mluvit,“ končí náš vstupní pohovor Martina zase v pracovní češtině.

Jirka Schneider je majitelem agentury SAC (Schneider Advertising and Communications), do níž mě přizval před mnoha lety, při jejím založení, když jsem seděla nezaměstnaná doma a brečela pro Podvodníka poprvé. Jsme s Jirkou spolužáci z vysoké a táhneme to spolu už tolik let, že je až neslušné o tom mluvit. Je můj kamarád, parťák, šéf a nikdy nebyl mým milencem. Chová se ke mně zdvořile a laskavě a naučil mne používat sprostá slova, o nichž jsem ani netušila, že vůbec existují. Má rád tvrdou práci a rád si užívá úspěch. Má rád rychlé motorky, drahé cigarety a kašmírové svetry. Na práci má mne a já si zcela nafoukaně říkám, že mě má asi taky rád. Občas si připadám zneužívaná, ale většinou mu to nezazlívám. Já totiž nikdy nikomu nic nezazlívám. Danie-

la občas říká, že mám v sobě nějaký sebetryznivý gen, který mi velí, abych lidi, přes všechny hnusné věci, které mi řeknou a udělají, viděla v pěkném světle a všechno jim odpouštěla. Nemám ráda konflikty a lidi se snažím nesoudit. Když se mi něco nelíbí, dlouho mi trvá, než to řeknu. A někdy to taky neřeknu. Vymlčím si to do sebe. Vycpu se těmi bolístkami jako polštář.

Jirka je nesmlouvavý byznysmen, který nerad mění své zvyky. Jeden z nich je, že mne nastrkává do předních linií, když nechce řešit nepříjemné věci. Muži nikdy nechtějí řešit nepříjemné věci. Je pak na mně, abych jeho rozhodnutí, zpravidla vyjádřené hlasitým pokřikem: No to se snad úplně posrali..., přetlumočila protistraně jako: litujeme, ale na tyto podmínky naše agentura opravdu nemůže přistoupit. Žádost novinářů, abychom komentovali nějaký přešlap, jehož se nadlidé, které zastupujeme, občas docela lidsky dopouštějí, pak obvykle řeší věta: Vyfakuj, kurva, ty kokoty. Přeloženo ze schneiderovštiny: litujeme, ale náš klient nebude poskytovat žádná mediální vyjádření. A vůbec nejoblíbenější věta přichází zvláště poté, co na nějakém super macho výletě, nejlépe na motorkách do hor a nepřírodných nadmořských výšek, dohodnou s jinými super macho šéfy naprosto nesmyslný obchod: Juliana to zařídí!

Takhle spolu žijeme. Miluju chvíle, kdy se na mne Jirka dívá přes svůj starožitný psací stůl, který je úchvatným solitérem v jeho hypermoderní kanceláři.

Ty vole, zvládli jsme to! – je největší pochvalou, jakou od něj může člověk slyšet.

Jirka vstane, obejde stůl, přitiskne si mě k sobě a zvedne mi bradu.

„Ty vole, dej mi hubana!“

Třicet let starý rituál pro krizové okamžiky. Do vteřiny mám slzy v očích.

„Ale no tak,“ konejší mě Jirka. „Přece nebudeš brečet. Ty, s tvejma pěknejma kozama!“

Jirkovi není třeba vyprávět, že jsem se zhroutila následkem náhlého žlučnickového záchvatu, jak tempem vysokorychlostního internetu roznesla po agentuře Martina.

„Víš, že kdyby mi tohle řekl kdokoliv jinej, do minuty ho zažaluju za harassment.“

„Ale mě ne, protože já jsem ti šahal na kozy už v době, kdy se tady ještě nevědělo, co harassment znamená,“ utírá mi slzy.

„Vypadáš jako indián. Proč se maluješ, když víš, že budeš bulit?“

„Nechtěla jsem bulit!“

„Ale zlato, taková chytrá holka jako ty přece musí vědět, že na zlomenej žlučnick je čtrnáct dní málo.“

„Někdy mi připadá, jestli nejste s Danielou náhodou sourozenci?“

Neznatelně se zarazí, jako bych ťukla na neviditelný vlasec. Nebo se mi to jen zdálo mezi slzami?

„Tak co budeme dělat?“ ptá se Jirka, aby bylo jasné, že intimní chvílka skončila.

„Něco se mění? Nechceš mě vyhodit, protože jsem spala s konkurencí?“

Podvodník byl, vlastně je, majitelem obdobné reklam-

ní agentury, jako je ta naše. Ta jeho je malinko starší a malinko větší a malinko necudnější. Podvodník a Jirka jsou trochu konkurenti a trochu kamarádi. Ale v téhle branži vlastně neexistují kamarádi. Jsou to jen dva chlapi, kteří si čas od času poměřují penisy svými zlatými kartami.

„Naopak. Vůbec se mi nelíbí, že konkurence láme srdce mým nejbližším...,“ udělá významnou pomlku. Jen do chvíle, než si uvědomím, že to není významná pomlka. Že po třiceti letech dennodenní blízkosti paradoxně nedokáže jedním slovem definovat, co pro něj vlastně jsem. Kamarádka v branži, kde neexistují přátelé? Blízká bytost, pro niž není jméno?

„Nemají chlapi držet při sobě?“

„Jen do jisté míry,“ pokrčí rameny a rychle se vrací na bezpečnou pracovní půdu. „Takže, můj volečku, věc se má takto. Přijímám dva nové hochy. Je jim dvaatřicet a jsou nezdravě ambiciózní.“

„Kurva, mohla jsem si je porodit!“

„Což se naštěstí nestalo, takže pokud na to budeš mít chuť a čas, můžeš s nima i spát.“

„Jdi do háje, tys chtěl ve třiceti spát se svou matkou?“

„Já ne, jsem pozdní dítě, vejškrabek, máma mě měla těsně po čtyřicítce!“

„Dobře, tak otázky incestu jsme vyřešili, takže kromě toho: proč jsou tady?“

„Protože jsou mladí a schopní a protože chci získat jednu velkou zakázku, abych mohl jít konečně do důchodu.“

Což je k smíchu.

„Zprvė oba vıme, Źe do Źadnėho dıchodu nikdy nepıjdeř, umřeř tady, za tım svım pıredraŹenım staroŹitnım krámem, a za druhé – to ti mají zaručit oni?“

„Oni a ty! Oni mají nápady a ty mář schopnost vřechny nápady, které nikam nevedou, hodit bez emocı do hajzlu. Budete ideálnı parta.“

„Co moji malı klienti? Nemıžu je jen tak opustit!“

„Nebudı sentimentálnı. Za ty peníze, co z nich máme, jim nemusıř dılat matku.“

„Máme z nich dobrou povıst. Prachatı zákaznıci milujou portfolio s celebritami.“

Nemohu si tohle nechat ujıt, protože jsem to byla já, kdo strategii se zastupováním známých jmen a drobných úspıšných lidí se zajıímavými nápady prosadil proti Jirkovı vıli. I když s malým podvodem, protože ne vřichni naři klienti byli opravdu slavnı. Ale Jirka by zase za nic na svıetı nepřiznal, Źe jmıno človıeka, o nımž jsem mu pırede vřemi tvrdila, Źe je opravdu uznávanı autor, filozof nebo architekt, v Źivotı neslyšel. Ó jeřitnosti, tvı jmıno je muř!

„O. K. Uznal jsem, Źes mıla pravdu? Uznal! Dokonce jsem tı pochválil.“

Jo jasnı, já zapomněla: Ty vole, zvládlı jsme to!

„Nedal jsem ti za to, doufám, přemie?“

„Neboj se, tak senilnı, abys mi platil víc, než mám ve smlouvı, fakt jeřtı nejsi. Ale malı klienty si nechám... Když mi dář někoho k ruce.“

„Hele, to, Źe mář zlomenı srdce, jeřtı neznamená, Źe mı budeř vydırat!“

„Vole...“ Vypadám, Źe začnu znovu brečet.

„Dobře, dobře, to vyřešíme. Ale teď ne. A velká zakázka je prioritou.“

„Kdo je náš největší soupeř?“

Jirkovi se zaleskne v očích. Oba milujeme výzvy.

„ALMA!“

Tak teď začnu brečet opravdu. Ne brečet, řvát. ALMA je Podvodníková agentura.

„Jak jako ALMA? Ta ALMA?“

„Přesně ta. A už zase používáš jak jako, když víš, že mě to vytáčí. Chodíš snad do družiny s mým vnukem?“

Chodím do družiny se svými vnučkami, které „jak jako“ používají zhruba v každé třetí větě.

„To ne!“

„To byla řečnická otázka.“

„Já vím, to NE patřilo k ALMĚ.“

„To jo! Přesně tohle potřebuješ. Práci, která bude na hranici tvých možností. A potřebuješ ji vyhrát!“ Asi jsem ještě neříkala, že Jirka je mimo jiné taky nejmazanější chlap, kterého znám. Vlastně druhý nejmazanější. Ale toho prvního už nechci nikdy vidět.

„A když ne? Když nevyhraju?“

„Skončíš v pekle. A teď mi řekni, čím začneš?“

„Začnu, ty vole, tím, že si nechám do čela píchnout botox!“

Když do pekla, tak tanečním krokem!

„Tak se mi líbíš. A Juliano...“

Zarazím se. Juliano mi Jirka neřekl už dobrých dvacet let. Znovu si mě přitáhne k sobě a obejmě mě. Musím na tom být opravdu hrozně, když už ho podruhé za necelou půlhodinu donutím k takhle nezdravé intimitě.

„Bude to dobrý,“ pohladí mě po vlasech.

Do očí mi zase vhrknou slzy, o nichž jsem byla přesvědčena, že už jsou vybrečený někde na podlaze Danieлина obýváku.

„Já vím, jenže vy jste takový sráči.“

„Jsme. A teď už vypadni, ty vole!“

Zavřela jsem dveře, a proto nemůžu slyšet, jak Jirka říká někomu do mobilu.

„Ale mám to u tebe, jasný?“

Obývánk pro dvě

Danielin obývánk se stal mou Noemovou archou. Místem, odkud jsem chtěla vyplout k novým začátkům. Jenže kam by člověk plul takhle na sklonku života. Spíš jsem tu uvázla na mělčině.

Naše přátelství s Danielou je tak dlouhé, že si začátky pamatujeme už jen my dvě. Lidé kolem nás procházejí, chvíli spočinou, mizí, ale my zůstáváme.

Danielu jsem poprvé viděla ve třetí třídě. Jednoho zabláceného únorového dne nám paní učitelka oznámila, že přichází nová žákyně. Vrátila se s rodiči z Ameriky. Na Daniele bylo všechno takové americké. Měla krásné dlouhé vlasy, skládanou minisukni, síťované punčocháče a ty nejúžasnější lakované kozačky, jaké jsem do svých osmi let viděla. Já měla ten den na sobě krimplenové kalhoty a svetr na zapínání, který mi upletla babička Hanička. Cívěly jsme na ni s mou – do té doby nejlepší – kamarádkou Martou Němečkovou jako na zjevení.

„Zatím budeš sedět tady za Martou a Juliánou,“ řekla

paní učitelka Daniele. Moje jméno vyslovovala tvrdošjně s dlouhým á, ačkoliv já si zakládala na krátkém.

„A tohle...“ ukázala na ty její překrásné modré boty: „... si sundej. V Čechách se ve škole přezouváme. Šatna je dole v hale.“

Celé dopolední vyučování seděla Daniela opuštěná a skoro bosá (ty síťované punčocháče fakt moc nehřály) v poslední lavici. Při matematice se učitelka všimla, že Daniela zasněně kouká z okna.

„Proč nepočítáš?“ osopila se na ni.

„Já nemám učebnici,“ píplo něco za mnou.

„Juliáno, Marto, půjčte jí některá knihu.“

Marta byla na své školní knížky vždycky moc opatrná, takže si zakryla matematiku rukou a chňapla po mém značně salátovém vydání:

„Já mám novou, dej jí tu svoji.“

A tak jsme si s Danielou poprvé vypomohly. Druhý den už příklusala do třídy v kalhotách, s bačkorami na přezutí a vlastními učebnicemi.

„Proč jste byli v Americe?“ zeptala jsem se jí o přestávce.

„Táta tam pracoval.“

Danielin otec byl biolog. V Denveru pracoval v mezinárodním výzkumném programu. Buňkám byl třídní boj a historický zápas mezi kapitalismem a socialismem šumafuk. Zpočátku vedení vědeckého ústavu v Čechách, které doktora za oceán nominovalo, z jeho práce s potěšením inkasovalo tolik žádané valuty. V srpnu osmašedesátého přehradily dolarový tok ruské tanky. Podobně jako moji rodiče a tisíce dalších v těch letech stáli

i Danielin otec a matka před rozhodnutím, které by jim totálně změnilo život. A stejně jako ti mí zvolili v roce 1968 zpětný chod.

„Chápeš to?“ zuřila Daniela i po letech, když jsme si v pubertě, v zoufalé touze po originálním a trochu barevném oblečení, stříkaly na bílá trička, která se dala sehnat jen pod pultem, barvou ve spreji obrázky. „Všichni tehdy odsud zdrhali, jen my... my jsme se vrátili!“

Nedovedla jsem si tehdy ve třetí třídě moc představit, co se dá v Americe dělat. Co ta Amerika vůbec je? Co to je za svět, kde malé holky nosí takové úžasné lakované kozačky, jaké v Čechách má snad jen zpěvačka Helenka Vondráčková.

Daniela se snažila zapadnout. Sítované punčocháče a skládaná sukně zůstaly ve skříni. Asi po týdnu jsem si všimla, že nechodí na obědy do školní jídelny.

„Budu až od příštího měsíce, naši už to nestihli zaplatit.“

„A nemáš hlad?“

„No. Trochu.“

„Tak pojď.“

Ten fígl jsme s Martou vyzkoušely, když jí kdosi ukradl penál, kde měla schované stravenky na celý týden. Znuděná družinářka, která dohlíží, aby se žactvo nervalo před jídelnou, si nás ani nevšimne. U pultu podstrčím Daniele do ruky svou stravenku. Zelené plastové tácy, co trochu páchnou po mokřých hadrech, se šoupají jeden za druhým.

„Jdi normálně a vezmi si oběd!“

„A ty?“

„Nestarej se.“

Kuchařka, která do otlučených talířů nalévá nevábnou tekutinu vydávanou za polévku, na mne vybafne:

„Hej, ty, kde máš lístek na oběd?“

„Já asi zapoměla,“ nasadím zkroušený výraz.

Kdyby mě viděla moje babička Hanička, která mi odpustila cokoliv, jenom ne nepravdu, určitě by jen zakroutila hlavou: copak tě někdo doma učí lhát, Julinko? Když ono to, babi, prostě někdy jinak nejde!

„Jak se jmenuješ?“ chytne mne kuchařka za ruku.

„Němečková. Marta. 3. B.“

„Budu si to pamatovat a zjistím, jestli máš zapláceno,“ oboří se na mne ta ženská se sítkou na vlasech.

Popadnu talíř s bramborovou kaší a hledám Danielu. Sedí úplně v rohu se svým černým svědomím, ale když mne vidí, začne se chechtat, až se jí culík namáčí v té hnusné polévce.

„Pěkně jsi jí kecala, co?“

„No a? Ať si to klidně ověří. Zjistí jen, že Němečková má zaplácený obědy. Pokud si to ta bába bude pamatovat!“

„Co když tě pozná? Fuj... já jsem ale prase,“ otírá si Daniela mastnotu z culíku do kapesníku.

„Koukej,“ máchám aluminiovou vidličkou umatlanou od řídké kaše, která tak skončí na popraskaném linu. Jako prase přece nezůstanu pozadu.

„Vidíš, kolik je tu dětí? Určitě mě nepozná,“ utěšuju trochu i sama sebe, protože jistá si samozřejmě nejsem. A ve třetí třídě nejsem žádná velká podvodnice. Jen pros-

tě chci udělat na tu holku z Ameriky dojem. Ten den mne Daniela pozve k sobě domů. Ukáže se, že bydlíme jen kousek od sebe. Když v parku opadají listy, vidíme si do oken. Daniela má obrovský pokoj sama pro sebe. Má v něm váleudu, před ní huňatou ovčí kůži, na níž se dá povalovat, a skříň plnou báječného oblečení, které jí rodiče pořídili v Americe. Já sdílím sídlištní krcálek se svou o deset let starší sestřenicí, která přišla do Prahy na studia a nedostala vysokoškolskou kolej. Máma neměla to srdce nechat dítě své sestry dojíždět denně sto kilometrů vlakem a podnájem si teta se strýcem nemohli dovolit. A tak bratr putoval do ložnice k rodičům a já se se sestřenkou dělila o nestabilní psací stůl k velké nelibosti babičky Haničky, která ke všem příbuzným mé matky zaujímala bojovný postoj. Při večeři sestřenici schválně dávala menší porce.

„Dám ti ochutnat něco příšerně dobrého,“ slibuje Daniela a mává mi před očima sklenicí s barevnými nápisy, kterým nerozumím.

„Zavři oči!“ poručí a vsune mi do pusy lžici s lepkaovou hmotou.

„Co to je?“ vykoktám ze sebe, když tu věc konečně polknu.

„Burákové máslo. Americká pochoutka. Že je senzační?“ protáhne slastně Daniela.

„Mhm...“

„Musím si ho šetřit, už ho moc nemám,“ prohlíží si obsah sklenice a pak dodá na důkaz našeho právě zrozeňného přátelství, stvrzeného podvodem ve školní jídelně:

„Chceš ještě?“

„Ne, díky, máš toho málo!“

Nikdy jsem to Daniele nepřiznala, ale burákový máslo mi tehdy přišlo strašně hnusný.

Od té doby jsme spolu. Provázíme se na svých cestách a vzájemně si sbíráme střepy svých rozbitých lásek, nadějí a snů. Vytahujeme si třísky zadřené hluboko do masa, odstříháváme si zkrvavené záděry svých životů. Daniela byla vždycky krásná a kluci za ní běhali. Já jsem byla kamarádka té krásné holky. V prváku na gymnplu, kam jsme se dostaly obě, jen každá do jiné třídy, začala Daniela chodit s Vaškem Němečkem, starším bráchou naší společné kamarádky Marty. Vašek byl v atletickém oddílu Slávie Praha a studoval na sportovním gymnáziu. Byl to borec, měl krásně vypracovaný hrudník a už se holil. Daniela měla chuť zkusit zakázané ovoce, ale zároveň byla trochu vyplašená. Když ji Vašek někam pozval, tahala s sebou buď mě, nebo Martu. Po několikaťátém rande ve třech, toho Vašek začal mít akorát dost. A vzal s sebou svého kamaráda Marka. Protože ten den vyšla společná schůzka na mě, nikoliv na Martu, byla jsem to já, kdo si poprvé odnesl zlomené srdce. Marek hrál závodně volejbal a já se do něj zamilovala na první pohled. Zamilovala jsem se tak strašně, že jsem hrůzou ani nepromluvila. Měl vlasy na ramena a veliké ruce.

„Není němá?“ zeptal se volejbalista Marek, když jsme na uctívou vzdálenost od sebe společně sledovali, jak se Vašek pokouší dostat Daniele pod tričko. Než stačil Vašek podotknout něco vtipného, zmohla jsem se na zoufalou obranu:

„Není nemá. Je asi jenom blbá, protože se nevykašle na tuhle šaškárnu. Už s váma nikdy nikam nepudu!“

Otočila jsem se a demonstrativně odcházela, ale ve skutečnosti jsem poprvé použila osvědčenou fintu: hlavně ať mě nevidí brečet. Proč mi, proboha, dalších čtyřicet let nikdo neporadil, ať se vykašlu na tu věčnou hrdost. Proč Bůh dovolí, aby mě všechny ty další roky chlapi opouštěli, protože jsem silná, vyrovnaná a určitě to zvládnu. Na rozdíl od ubřečených blondýn, které se bez nich nedokážou obejít. A tak vyhrávají. Daniela se vzpamatovala, vymotala Vaškovy ruce ze svého prádla a doběhla mě.

„Neblbni, nekaž mi to.“

A já to nezkazím. Už proto, že nechci, aby příště s sebou vzala radši Martu. A tak v sobotu jdeme s Vaškem a Markem na první prodlouženou našich tanečních na parník. Kluky pozveme my a já vysolím polovinu kapesného za lístky pro dva. Před nástupem do plovoucí klece kluci dokuřují poslední cigaretu a dostanou báječný nápad, že by bylo mnohem lepší se na tuhle trapárnu vykašlat a vyrazit na diskotéku do Futura. Danielini rodiče nejsou doma, a tak se tu můžeme převléknout. Daniela mi půjčí jedny ze svých super džín, které si díky valutovému kontu, co zbylo z amerického pobytu, může pořizovat v Tuzexu mnohem častěji než já. Ve Futuru je vedro, tma a Marek mi koupí kofolu s rumem. Při ploužáku mne začne líbat a nakonec takřka celý večer – kromě okamžiků, kdy kouří tehdy nedostatkové cigarety Sparta, nevyndá jazyk z mojí pusy. Definitivně se do něj zblázním. Doprovodí mě na tramvaj a to je poslední okamžik, kdy ho vidím. Uplyne týden, dva, Marek se

neozve a Daniela mě přestane brát na svá rande s Vaškem. Tu noc se stalo asi něco zásadního, protože nebere ani Martu. A tak s Martou sedáváme zamčené u mě v pokojíku, který už dávno zase sdílím se svým bratrem, a posloucháme z magnetáku Sugar baby love. Natočila jsem si tu písničku z rádia, ale nebyla jsem dost rychlá, takže záznam pokaždé skončí kovovým hlasem: časové znamení ohlásí šestnáct hodin.

Jednou, když můj bratr hodinu vztekle mlátí na dveře, přijde babička Hanička s rozkazem, abychom ho okamžitě pustily dovnitř, jinak že se jí z toho rozskočí hlava. Vypláznu na babičku Haničku jazyk – což jsem ještě nikdy neudělala, a jdeme k Martě. Večer se pak loudám domů, mrzí mě, že jsem byla na babičku hrubá, jsem nešťastná, že mi Marek nezavolá, a vtom vrazím do Daniely s Vaškem.

„Počkej na mě,“ zavelí Daniela a já ji jako otrok poslechnu.

„Co se děje?“

„Nic, co by?“

„No něco asi jo, když se mnou už tejdén nemluvíš?“

„Nemůžu s tebou mluvit, když už tě ani nevidím,“ vyčtu kamarádce.

„Promiň, trochu to asi s Vaškem, přeháním, co? Tak, co se stalo?“

„Nic zvláštního, jen že jsi mě kvůli tomu, aby ses mohla osahávat se svým klukem, seznámila s jeho kámošem, kterej slíbil, že mi zavolá...“

„A von ti nezavolal? Myslela jsem, že na tý diskotéce jste se jako to...“

„Jo, to jsme,“ skoro brečím, „ale pak nic. Kdyby mi alespoň řekl, že se mnou nechce chodit, abych věděla, na čem jsem! Ale on se tvářil, že chce. Tak, co si o tom mám myslet? Jak to mám poznat?“ to už křičím mezi skutečným pláčem na Danielu, protože mám pocit, že ona za to může.

Večer Daniela někam zavolá. A já se druhý den dozvím, že volejbalista s někým chodí a že to se mnou byl jen takový úlet. Že to neodhadnul. Trochu moc pil. Že jsem fajn holka a že to určitě pochopím. A já to pochopím. Poprvé v životě a pak ještě mockrát, protože jsem přece silná a bezva a nedělám scény. Protože to zvládnu. Od patnácti budu pořád opakovat stejné chyby. A nikdy nepoznám, co muži doopravdy chtějí. Protože si vždycky a nepoučitelně budu myslet, že chtějí právě to, co naznačují, nebo co dokonce říkají.

„Ale zlato,“ řekne mi mnohem později Daniela, „je to právě naopak. Muži vlastně vůbec nevědí, co chtějí. A hlavně – nechtějí o tom přemýšlet.“

A tak to budu zvládat a zvládat a budu se za to čím dál víc nenávidět. Daniela bude vždycky mnohem pronikavější, co se mužů týká. Bude mít intuici, ale já budu mít od patnácti jednu jistotu. Kdykoliv budu bezradně brečet, protože nevím, co vlastně ten můj konkrétní muž chce, bude tu Daniela. A někam zavolá. Abych konečně věděla, na čem jsem.

Když se první pracovní den po podvodníkovském kolapsu číslo 2 vrátím do vily v Troji, vím, že mne čeká další nutné rozhodnutí. Daniela uvaří čerstvý mátový čaj do

velkých čtvrtlitrových hrnečků, které pohodlně obejmete dlaněmi, a můžete tak nechat proudit teplo tělem až do palců u nohou.

„Dani, myslím, že je čas, abych přestala obtěžovat tvůj obývací pokoj svou přítomností.“

„Víš, že tu můžeš zůstat, pokud budeš potřebovat. A když tomu dáme nějaký řád... Stejně jsem uvažovala, co s Rokerovým kutlochem...“

Danielin bývalý manžel, hudební producent Roker, poté co velmi rychle zbohatl a koupil tuhle báječnou vilu, nechal vybudovat v přízemí oddělenou část se zvláštním vchodem. Prý tam bude mít studio. Nikdy na to nedošlo. Místo mixpultu Yamaha, postavil doprostřed místnosti motorku stejné značky. Vydržel sedět v koženém křesle (vyrobeném na zakázku), poslouchat ze stereo aparatury Bang and Ollufsen muziku (kterou sám nevyprodukoval) a zírat na motocykl s takovou měrou lásky, kterou, jak pravila Daniela, jí nikdy neprojevil. Muži milují své hračky víc než cokoli jiného. Rokerovi postupně začalo přibývat milenek a úměrně s tím ubývat financí, a tak se postupně ze studia, které nikdy nevybudoval, vytratila motorka, aparatura i křeslo. Jediný okamžik, kdy Daniela litovala, že tam všechny ty krámy nezůstaly, nastal po příchodu exekutorů. S chutí by je označila za výhradní Rokerův majetek a nechala je Yamahu, Bang a zakázkové křeslo odstěhovat. Poté co Daniela vypakovala i svého exmanžela, prostory zely prázdnotou. Danieliny tři dcery je kupodivu odmítly obsadit s odůvodněním, že tam pořád cítí smrad z toho tátova blbého krámu...

„Jsi moc hodná, ale asi se vrátím do svého bytu.“

„Vrátíš se domů? Jak dlouho mu to chceš splácet?“

„Splácet?“

„Když tě hasič zachrání z hořícího domu, máš pocit, že mu to musíš oplatit. A ty jsi přesvědčená, že musíš Antonínovi splácet vaším manželstvím, že tě – jak tvrdíš – kdysi zachránil! Není na čase ty úcty trochu přehodnotit? Vrátíš se, abys mohla dál splácet? A jsi si tak jistá, že o to stojí?“

Tak to vím určitě. Antonín by si přál, abych splácela do konce života. A na vysoký úrok. A hlavně abych to dělala s láskou a dobrovolně.

„Zatím se vrátím jen do bytu. Je taky můj, tak proč bych ho měla pouštět?“

„Myslela jsem, že chceš začít znovu, od začátku.“

„Ve třiapadesáti se už asi nezačíná od začátku.“

„Ty dobře víš, jak to myslím.“

„Můžu začít a bydlet přitom ve svém bytě.“

„Ve svém bytě, se svým manželem. To není začátek, to je zbabělost. Nebo pohodlnost.“

„Nebo strach... Já vím, že ty ses dokázala zbavit chlapa, který ti ničil život, ale zůstaly ti holky. A navíc, mě Antonín život neničil. To spíš já jemu.“

„Víš, že mě pěkně sereš s tím sebeobviňováním?“

„Já vím... Ale nemám odvahu jít někam do podnájmu a nemám odvahu zůstat u tebe, protože se bojím, že bych tím zničila naše přátelství. A to sakra po pětačtyřiceti letech nechci. Jsme spolu od třetí třídy. Moc dalších věcí, na které můžu spoléhat, už nemám! Kdo by mi pak říkal, co vlastně chlapi chtějí?“

Daniela se nadechne k odpovědi, ale já jí nedám tu šanci.

„Ty víš, že v tomhle mám pravdu zase já. Tak, prosím, tentokrát mlč. Vrátím se ke svému botníku, ke své šatně, ke skříni s šatama z Desigualu a ke své neschopnosti dělat důležitá rozhodnutí. Ke svému splácení.“

Dopijeme studený čaj z čerstvé máty a dohodneme se, že tu ještě pár dní zůstanu. Ovšem pod podmínkou, že už přestanu podstrkávat jejich zlatému retrívrovi všechny dobroty, co nemohu sníst. Souhlasím a drbu Sheina, který se na mne posmutněle dívá, na hlavě.

„Víš, jakou máš volbu?“ učiní poslední pokus Daniela. Shein se zvědavě vytrčí, škube uchem, jako by doufal, že bude přece jen stran podloudného stravování omi-
lostněn. Nebude.

Ano, vím. Před lety jsem v zoufalství nad rozpáraným životem to nejlepší řešení našla. Zbavit se lásky, spokojit se se správným. Můj kamarád a šéf Jirka Schneider ovšem říká, že ne všechna nejlepší řešení jsou ta správná. Teď už nejsou ani správná, ani nejlepší řešení. Už zbyla jen ta špatná.

Nemusíš mne chválit za každou špatnost, mami

Když se konečně vracím domů, zapomenu, že je čtvrtek. Ve čtvrtek je byt plný ukrajinské hospodyně Oksany a mé matky, která chodí na Oksanino působení dohlížet. S překvapením zjišťuji, že ani taková drobnost jako můj několikátýdenní útěk z domova, nevyšinula z dlouhého časového harmonogramu pravidelný úklid. Nečekala jsem, že přijdu do plného provozu. Oksana se tváří, jako by zmizení paní domu bylo naprosto běžným jevem. Když mě spatří, nestojím jí ani za to, aby vypnula vysavač. Je zrovna uprostřed nějaké zásadní historky, kterou vypráví matce, a naprosto ignoruje skutečnost, že máma ji přes hučení běsnícího přístroje vůbec nemůže slyšet. Jsou bizarní dvojka, tahle na klíček natažená Oksana a moje akurátní máma.

„Pani Juliána prišla,“ zavolá na matku uprostřed věty a překodrcá s luxem do ložnice.

Máma je o poznání dojatější. Dokonce mě obejmě.

„Dobře že ses vrátila. Je to tvůj byt. Tolik ses na něj

nadřela. Nebylo by správné, abys odcházela. Máš na něj právo.“

„Mami, nemusíš mne chválit za každou špatnost, kterou udělám!“

„Musím. Jsem tvoje matka.“

Pro mámu je prostě cokoliv, co se mne týká, správné. Jediná věc, která je ještě správnější než já, je můj bratr Rudolf, klavírní virtuos. Máma mě dokáže obhájit, i kdybych udělala tisíc hloupostí. Vždycky nebo skoro vždycky (což se týká těch vzácných případů, kdy si dovolím poznamenat, že Rudolf není dokonalý) stojí na mojí straně. A vždycky strašně přehání. Oběma mým manželům vykala a vyká. Drží si odstup. A ke mně je naprosto nekritická.

„Chceš mi o tom něco povědět?“ zeptá se mě opatrně.

A co bys chtěla vědět, mami? Proč jsem se zamilovala? Proč jsem selhala? Proč jsem nedokázala přijmout, že mi nic nechybělo? – nemám odvahu cokoliv z toho před svou matkou vyslovit. A tak se spokojíme s tou nejbanálnější výmlouvou:

„Myslím, že o tom ještě nedokážu mluvit!“

Jenže matka se s tím tentokrát úplně spokojit nechce.

„Jen jsem chtěla vědět, jestli ti Antonín neublížoval? Potřebuju to vědět!“

Máma by prostě nepřipustila, že jsem něco nezvládla.

„Ne, mami. Nebil mne, neublížoval mi...“

„Tak v čem je problém?“ nenechá se odradit máma.

„Asi v ničem. A to je ten největší problém. Říkáš mi odmalička, že jsem se vždycky chovala moc rozumně.“

Tak jsem si prostě chtěla zkusit, jaké to bude, když se na chvíli přestanu chovat rozumně.“

„A jaké to bylo?“

„Krásný. Bylo to krásný a osvobozující. Do chvíle, než jsem si nabila hubu.“

Dívá se na mne, jako bych mluvila čínsky.

„Dala bych si kafe.“

Máma se sice v osmdesáti naučila pracovat s tabletem, surfuje na internetu, uvažuje, že si pořídí chytrý telefon, ale odmítá zvládnout tak jednoduchý úkon jako vložit kapsli do pressovače a zmáčknout tlačítko.

„Chtěla bych ti říct něco, co jsem ti možná měla říct dávno...“

Zvednu údivem hlavu.

„Možná tě to trochu překvapí. Víš, muži by se měli vnímat hlavně jako prostředek k dosažení našich cílů!“

Překvapí? Stojím naprosto bez dechu. Moje matka, která se rozešla se svou nejlepší kamarádkou, protože opustila rodinu? Moje matka, která zasvětila posledních dvacet let života ochraně otcovy památky s takovou důsledností, že se naprosto rozcházela s realitou? Tahle moje matka mi říká, že mám muže především využívat?

„Tím chci říct, že nepovažuji za špatné, pokud ti nějaký muž vylepší život.“

„Proboha, mami, vždyť si celý život zakládáš na absolutní věrnosti?“

„Jistě,“ odvětlí s kamennou tváří máma. „Já tu ale nemluvím o svém životě, ale o tvém.“

Máma je geniální stratég. Má přísné zásady, ale pokud

se jedná o její milovanou dceru, není jí zatěžko tyhle nosníky morálky trošku ohnout. A já si uvědomím, že moje máma teď vlastně podala ten největší důkaz mateřské lásky, jaký si umíme obě představit. Takový, jenž mně nebude dopřán, jelikož jsem nikdy neporodila dceru. Dceru, která dělá všechno na světě správně.

„Jak jsi poznala, že je v tom nějaký chlap?“

„Teď bych ti asi měla říct, že matka to vždycky pozná. Tak to je pěkná blbost, kterou si vymyslel nějaký hollywoodský scenárista a ti míň talentovaní ji od něj už roky opisují. Když to slyším, mám chuť ječet na celé kino. Nepoznala jsem to. Myslela jsem, že máš rakovinu a nechceš mi to říct. Tak jsem se zeptala Daniely!“

„A neodsoudila jsi mě?“

„Byla jsem šťastná!“

„Bylas šťastná, že mám nemanželský poměr?“

„Byla jsem šťastná, že nemáš nádor v hlavě. Když táta odešel, uvědomila jsem si, že to všechno ostatní kromě života a smrti jsou prkotiny.“

Pateticky polkne. Najednou je zase zhmotnělá smuteční důstojnost. Jsme si s mámou tak strašně blízko, a přece mne ve vteřině dokáže vytočit.

„Táta neodešel, umřel, mami! Možná, že kdybys to zkusila říct takhle normálně, bylo by to mnohem jednodušší přijmout než hrát tuhle truchlohru!“

„Myslíš, že přijmout smrt je jednoduché? Tak to se pleteš, holčičko.“

Kam jsme se to dostaly? Od mé nevěry, útěku z domova až k tátově smrti. Máma se najednou celá promění.

„Nehodlám to přijmout. Nikdy!“

Dívá se vzdorovitě a já si po dlouhé době všimnu, jak má povadlou kůži kolem úst a nad víčky. Je to vlastně legrační vidět starou paní s grimasou dítěte. A je to smutné, když víte, že je to vaše máma.

„Dobře, dobře! Nebudeme se hádat. Chceš ještě kafe?“

„Asi bych neměla pokoušet ten svůj tlak,“ řekne smířlivě.

„Maminko, to, co piješ, je obarvený mlíko, to ti tlak nezvedne ani omylem.“

„Jo, to mlíko, co bylo v lednici jsem vychodila... Bylo zakysly,“ vpadne do hovoru bezohledně Oksana, která se nepozorovaně přemístila do kuchyně a klidně poslouchá náš důvěrný rozhovor. Konečně dostala příležitost na sebe upozornit. Mléko je jedním z jejích oblíbených témat. Stále ještě se nevzdala naděje, že mne donutí pořídit na matčinu chatu nedaleko Jílového u Prahy krávu. Několik let vedeme marné diskuse o tom, že domácí skot se v chatové osadě prostě nechová. Poslední, na co mám zrovna dneska náladu, jsou diskuse s Oksanou o mlíku a pěstování sudokopytníků. Najednou se ze mě chce vylít ta rozbolavělá duše, ta bezmoc z toxické lásky a to zoufalství, které se mi nepodařilo vypárat z vnitřku mé hlavy a mého srdce. Mám vztek sama na sebe, že jsem zase nebyla dost statečná a že to zase skončilo jako obvykle, nějakým podivným přiměřím, na jehož konci budu já, které nic nechybí, marně bojující s šelesty v hlavě, které mě sužují už čtyři roky, a se ztracenou a zatracenou láskou k Podvodníkovi, která mě sužuje už pětadvacet

let. Mám vztek, že jsem zase byla rozumná a zase jsem všechno pochopila. Vycpala se tím, že nikomu nic nezažlívám. Bože, dám život za jednu pořádnou a plnokrevnou hysterickou scénu. Nauč mě to! A teď svou rozlobenost z toho, že jsem víc nebojovala a možná tak zase něco propásla, vyplivnu na ty, které jsou zrovna nejbliž po ruce – mámu a Oksanu.

„Tak a dost! Jednou pro vždycky: Oksano, kráva nebude! Mléko se bude kupovat v krabici a prádlo se bude prát podle toho, jak já ho roztřídím! (To je druhá roznětka mých a Oksaniných sporů.) A historiky o tátovi,“ obrátím se na matku, „se budou vyprávět tak, jak se staly! Jasný, mami? A já taky nejsem dokonalá, zamilovala jsem se zase do špatnýho chlapa, jako se mi to stalo v životě už mockrát, a ty to dobře víš a netvař se, že ne. Pokoušela jsem se opustit svého manžela, jenže... jsem trochu lakomá na to, abych vyhazovala prachy za podnájem, a trochu zbabělá na to, abych od všeho utekla. Tak už jsem zase doma a jsem prostě jenom strašně nasraná! Na sebe a na celej svět. A ty si dej klidně další kafe!“

To už ale máma s Oksanou stojí ve dveřích. S mámou jsem se nikdy nehádala. Křičela jsem na ni jen jednou. To když mne už asi popáté otravovala s tím, že je třeba odvézt a postavit na zahradě v Jílovém bazén, který koupila pro Dana a mé synovce.

„A proč ho nepostaví brácha, je to hlavně pro jeho děti? Danovi je šestnáct, nebude se cachtat v bazénku,“ ječela jsem na mámu do telefonu.

„Tvůj bratr je umělec,“ uzemnila mne tehdy a položila telefon.

Týden jsme spolu nemluvily. Bazén postavil Antonín a celou dobu na mne štěkal, že je to naprostý nesmysl, na chatě není dost vody a že už ho nebaví tyhle potrhle nápady mojí matky, ani to, že Rudolf se nikdy do ničeho nezapojí.

„Rudolf je na turné,“ bránila jsem chabě bratra bez nároku na úspěch a sama věděla, že Antonín má pravdu.

„Hezká výmluva,“ zasyčel Antonín a kopl do bazénu tak, že mu udělal ve stěně prohlubeň.

Když dorazila máma, tak jí samozřejmě neřekl ani slovo a tvářil se, že stavba bazénu je nejlepší relaxací na světě a nákup této pitomosti byl skvělý nápad. Bazén se vyjevil jako naprostý podvod, protože přenosná filtrace nedokázala objem vody (kterou dovezla cisterna, protože ve studni jí opravdu nebylo dost), dostatečně vyčistit. Synovci pravili, že jsou tam mouchy a řasy a že se v něm koupat nebudou. Dan hrával o víkendech fotbalové turnaje a na chatu s námi odmítl jezdit, takže jediný, kdo se v bazénu sveřepě koupal, byla máma. V zimě mráz potrhál fólii, a tak si torzo koupaliště příští rok na jaře odvezla parta Romů, kteří pravidelně s nákladáčkem objížděli osadu a sbírali staré železo.

Tak dnes jsem na mámu křičela podruhé. A ten důvod nebyl o moc méně malicherný než blbej bazén. Nebudeme spolu mluvit týden. Pak se spolu s Oksanou dostaví, aby dohlédla na úklid. Udělám jí slabé kafe s velkou porcí mléka. O naší hádce se nebudeme bavit. Nikdy se

totiž o nich nebavíme. Když odcházím, vrčí už kuchyni typický monolog.

„Predstavte si, pani Ljubo...“

Oksana začíná vyprávět jednu ze svých nekonečných historek.

Po schodech...

Když jsme s Danielou nastoupily na gymnázium, připadaly jsme si trochu rozdělené. Zařadili nás do různých tříd a občas se stávalo, že jsme se potkaly až po vyučování. Od toho tu byly schody. Kdysi dávno možná někam směřovaly, ale nezbytnost takzvaného Domu služeb, který komunističtí papaláši naplánovali, místní obyvatelé nesnášeli a socialističtí stavebníci vystavěli z panelových hnusů, vytvořila ze schodů, po nichž se chodilo už za první republiky do přilehlého parku, místo něž teď strážil zmíněný Dům služeb, schody do nikam.

Na schodech se odehrával náš odpolední život. My prváci jsme měli vyhrazené místo dole, blízko u silnice, kam bylo vidět a klidně vás mohl zahlédnout někdo z profesorů při cestě na autobus. Maturanti sedávali úplně nahoře, u zdi, která shody přehradila. Místo bylo zákon. Ani když bylo na schodech úplně prázdno, nedovolil si nikdo z bažantů posadit se ke zdi.

Toto je pouze náhled elektronické knihy.
Zakoupení její plné verze je možné v
elektronickém obchodě společnosti eReading.